

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijski v „Katoli. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 258.

V Ljubljani, v soboto 9. novembra 1895.

Letnik XXIII.

Kmetu v pomoč!

V torek je državni zbor v tretjem branju skrajno soglasno sprejel zakon o posojilih za zboljševanje zemljišč. Poročevalec gospodarskega odseka, vitez Milewski, je navajal, da je bilo od leta 1868 do 1892 na dražbi prodanih 222.000 posestev, na katerih je bilo vknjiženega dolga nad 720 milijonov; pri prodajah se je skupilo le 472 milijonov, upniki pa so zgubili do 300 milijonov. Te številke naravnost kriče, da ne pretiramo, ko kličemo v svet: Usmilite se kmeta. V istini so razmere še žalostnejše, kajti v onih 25 letih še v mnogih deželah niso bile vrejene zemljiške knjige in torej statistika ne našteva vseh slučajev, ko je žalostno pel boben smrtno pesem tisočerm obupanim zemljiškim posestnikom.

Tako je samo na Kranjskem leta 1893 eksekutivnim potom bilo prodanih posestev za 363.127 gld., a nezadostno skupilo je znašalo 175.454 gld.

Te številke torej dalje dokazujejo, da vsled dolgov ne trpi le zadolženi kmet, marveč tudi vsi slojevi prebivalstva, v obče narodno gospodarstvo. Te številke pa tudi zahtevajo, da morajo pričeti rešilno delo vsi merodajni faktorji, sicer propade tekom kratkih let ves kmetiški stan. To prepričanje so izražali vsi govorniki brez razlike političnih strank, dasi vsi niso bili zadovoljni z zakonom, trdeč, da je vrezan bolj za veleposestnike in da vlada zahteva previsoke obresti od melioracijskih ali zboljševalnih posojil.

Tudi mi trdimo, da ta posojila ne bodo rešila gospodarskega vprašanja, vendar pa upamo, da si bode marsikateri zemljiški posestnik z državnim po-

sojilom zboljšal svoja zemljišča in tako tudi svoje gmotno stanje.

Načeloma najboljša stran novega zakona je, da prebije dno liberalnega nauka o brezmejni prostosti zadolževanja in da državni dolg ne bode vknjižen na zemljišču, temveč na zemljiški renti, ker bode torej morala država ob slabih letinah čakati na povračilo.

Ta načelni razložek med navadnim posojilom in posojilom za določene zboljševalne namene je jasno naglašal poljedelski minister grof Ledebur. Posojila bodo v prvi vrsti namenjena za osuševanje zemljišč ali pa za napeljevanje vode v suhe kraje. Ministerski predsednik je v svojem prvem govoru naglašal, da hoče vlada podpirati slabejše in revnejše dežele, poljedelski minister pa je sedaj dostavil, da mora država v posameznih deželah podpreti revnejše dele poljedelskega prebivalstva, da si morejo olajšati težki boj za obstanek. Veleposestniki so si večinoma že sedaj sami pomagali, toda mali posestniki so bili doslej brez vse podpore in mnogokje tudi brez pouka. Marsikateri bi si bil rad pomagal, z veseljem zboljšal svoje posestvo, a nedostajalo mu je denarja. Novi zakon, pravi minister, bodi nam kašipot za prihodnjost. Posojilo bode dobil posestnik za določen namen, kakor pri Raiffeisenovih posojilnicah, dolg ne bode visel na zemljišču, temveč na dohodku, kar jedino je opravičeno.

Kakor umno napeljana voda poživilja travnike, tako naj bi novi zakon poživil potrte duhove z upanjem, da imamo kot poljedelskega ministra moža, ki sam dobro pozna stiske zemljiških posestnikov, a ima tudi trdno voljo, storiti, kar je mogoče, v korist in prospeh kmetijstva.

ter jih začeli suvati in metati v vodo. Strašno vpitje razlegalo se je po zraku in prevpilo šumeče vrvanje valov. Nekateri so skočili sami raz krov, največ pa so jih pometali. Obupno boreč se s smrtjo skušali so mnogi z zobmi držeti se ladije, vzdržati se nad vodo, s kopiti suvali so jih Jakobinci proč, drugi zopet so se bližali z največjo silo plavajoč z nogami, spremljujočim čolnom, milo proseč usmiljenja. Zaman! ti ljudje niso imeli srca. — In mej to kopico obupajočih, s smrtjo borečih se ljudij streljali so vojaki iz ladije in čolnov, bodisi za kratek čas, bodisi, da bi prikrajšali revam smrtni boj...

11.

Ko se je začelo suvanje in stiska, polastil se me je divji pogum. Sunil sem z rokami, vezi so odjenjale in roke bile so proste. Hotel sem sedaj skočiti raz krov, toda od vseh strani obkoljen nisem mogel svojega namena izvršiti. Počasi sem se bližal s svojimi sotrpini kraju in zdajci padli smo drug poleg drugega na glavo v vodo. Znal sem dobro plavati in se potapljal, Komaj sem se dotaknil vode, začel sem si z rokami delati prostor, dokler nisem prišel iz strašnega klopčiča. Nato sem plaval s podvojeno močjo proti reki. Ko mi je zmanjkalo sape poglal sem se kvišku; bil sem kakih dvajset korakov od ladije oddaljen, v isti višini z njo na levi strani. To bila je moja rešitev, ker krvniki so pazili ravno v nasprotno stran; po reki navzdol streljali

Državni zbor.

Na Dunaju, 8. novembra.

Današnji seji so prisostvovali razven Welsersheimba vsi ministri. Poslaniški sedeži so zasedeni in galerija napolnjena s poslušalci. Malo pred pol 11. uro odprl predsednik Chlumetzky sejo.

Predno se preide na dnevni red, se stavi od posamnih poslancev več predlogov in interpelacij.

Poslanec Hauck, Dötz in tovariši stavijo nujni predlog, naj vlada potrebno ukrene, da veleposestvo ne bode izkoriščalo male posestnike in jih na ta način pogubljalo.

Poslanec dr. Steinwender in tovariši vprašajo ministerskega predsednika po vzrokih, vsled katerih dr. Lueger ni bil potrjen za dunajskega župana.

Poslanec Hauck, Dötz in tovariši interpelirajo ministerskega predsednika glede izjave nižjeavstrijskega namestnika v nekem pogovoru o potrditvi dr. Luegerja, češ, da smatra dunajskega župana svojim okrajnim glavarjem, in da dr. Luegerja ne more priporočati vladi, ker je državni poslanec in mu je s tem dana prilika, govoriti proti vladi, ter vprašajo, kaj na to reče ministerski predsednik.

Na to se nadaljuje posvetovanje o poljedelski enketi.

Poslanec Steiner izjavi, da je posvetovanje o poljedelski enketi preveč dolgotrajno in da ni potreba izgubljati časa za tako naredbo, ki ima podati k večjemu potrebne informacije dvornim svetnikom in sekijskim načelnikom. Ako hoče vlada pomagati, se mora pečati z resnejim delom. Vladi, kakor tudi zbornici morajo že zdavna biti znane sedanje žalostne razmere. Toda zbornica ne kaže te-like zmožnosti, da bi ukrenila kaj koristnega, vlada

LISTEK.

Krvavi dnevi.

Iz spominov francoskega ubežnika. — Po E. Malzovu poslovenil K. G.

(Konec.)

Ko smo se bližali sredini reke, vrgli so divji Jakobinci puške čez rame in padli ko zveri po ženskah. V začetku bilo je res videti, kakor bi jih hoteli raztrgati, trgali so jim pa le obleko s teles. Vse prošnje in solze bile so zastonj.

„Čemu vam bode obleka na vašem potovanju“, krohotali so se živinski vojaki in kmalu ležala so oblačila zmetana na kupu, kot plen zlodejcev. Uboga žena z dojenčkom, katere sem že omenil, ni bila zvezana, ali so jo v naglici prezrli, ali pa so ji hoteli pustiti otroka, kojega zvezana ne bi bila mogla nositi. Reva strgala si je obleko sama z života ter jo vrgla grozovitnikom, potem pa držec dete v roki, padla na kolena in s presunljivim glasom prosila: „Umreti moram možje, tu vzemite mojega otroka in ohranite mu življenje!“ Jeden vojak vzel je res otroka in režeč se rekel: „Mlad volk, ki postane star“ — po teh besedah zagnal je otroka daleč proč v reko. Z divjim krikom planila je nesrečna mati za otrokom in zginila v valovih.

Kakor bi bilo s tem dano znamenje tudi za ostale, padli so bogokletneži po ženskah in moških

so neprestano, kakor hitro se je kdo na površju prikazal, nihče pa ni mislil, da se bode kaka žrtev skušala v nasprotno stran rešiti. Previdno glavo le malo nad vodo držeč, plaval sem proti levemu bregu.

Polagoma je postalo tiho na vodi, vpitje in stoka jenjala, strelav ni bilo čuti. Obrnil sem se in videl, da se ladija vrača k bregu.

Sedaj še le začel sem krepko rezati valove in kmalu dospel na kopno, kjer sem se, trd od mraza, zgrudil skoro nezavesten na tla.

Še isto noč tekel sem do Haut Village, kjer me je dobrsrčen kmet sprejel v svojo hišo. Moj zaščitnik me ni izdal, postal je moj dobrotnik. Skrbno mi je stregel, ko sem nevarno zbolel. Dolgo sem ležal. Nihče ni vpraševal po meni. Ko sem ozdravel, obrnil sem se proti meji, katero sem prekorščil dne 28. julija 1794., isti dan, ko je padla prokleta glava Robespierrova. Čez nekoliko let sem začel pozvedovati po rodbini nekdanjega svojega gospodarja.

Nihče se ni rešil. Francois Louvet je šel v Paris; kaj se je zgodilo z njim, ni vedel nihče. Kuharica in Marija odšli ste smrti, toda zapustili Nantes. Po skrbnem poizvedovanji sem zvedel naposled, da služi Marija v Orleansu.

Pisal sem ji in vstregla je rada moji prošnji in zapustila Francosko. Postala je moja žena ter mi bila draga zvesta družica v življenji, svoje nekdanje veselosti in živahnosti pa ni zadobila nikdar več.

pa tudi ne, ki sicer hoče voditi, v resnici pa se da voditi onim, ki ji trobijo na uho.

Posl. Tekly želi, da bi se zbornica jednako pečala s kmetiskim, kakor delavskim vprašanjem, ker je prvi stan veliko na slabšem, kakor poslednji. Vlada naj bode prepričana, da s kmetom ob enem trpi cela država, in vključ temu se zanj ničesar ne stori. Za borzne barone, ki so zapravili v igrah svoje imetje, je žrtvovala država l. 1873 80 milijonov, za kmete pa nič. Konečno priporoča govornik naj se vlada vsaj sedaj ozira na kmetovalce, ker ravno ti so najtrdniji jez za ohranjanje družabnega reda.

Posl. Döt z pripozna sicer dober namen poljedelske enquete, toda nikakor ne upa, da bi ga tudi dosegla. Poljedelcu bi se lahko pomagalo na drug način, ako bi vlada imela resno voljo; toda dosedaj se je kaj malo ozirala na dotične predloge in peticije. Zakaj se pa na borzijance tako rada ozira? Zato, ker so židje. Kmečki stan bi si jedino opomogel s pomočjo zadrug. Toda na tem polju se je dosedaj ravno tako malo storilo, kakor glede zavarovanja. Na to našteva govornik razne naprave, ki bi poljedelcu zdatno koristile, ter pripomni konečno, da je kmečki stan potreben nujne pomoči, ker sicer zbornica kmalu ne bode imela nobenega kmečkega zastopnika v svoji sredini, ker namreč kmetov več ne bo.

Posl. König pojasnuje prikaze in vzroke agrarne krize, ter pravi, da je vlada v tem oziru veliko zakrivila. Dualizem veliko škoduje našemu poljedelstvu, ravno tako trgovinske pogodbe in valuta.

Posl. dr. Pattai in tovariši stavijo naslednji nujni predlog: „Vlada se pozivlja, da naznani vzroke, ki so jo dovedli do tega, da ni priporočila dr. Luegerja cesarju v potrdilo“. Predlog je podpisalo 23 poslancev.

Na to spregovori ministerski predsednik grof Badeni: „Na veliko število današnjih interpelacij in na nujni predlog hočem takoj odgovoriti in s tem dokazati visoki zbornici, da je vlada popolno odgovorna za vsak svoj korak.

Glede interpelacije posl. Hauck in tovarišev, ki so me vprašali, je li dobil nižje avstrijski namestnik povelje priporočiti dr. Luegerju, naj odloži državno-zborski mandat, izjavljam najodločneje, da ni niti vlada, niti ces. namestnik stavil jednake zahteve.“ Posl. Gessmann: „To ni mogoče!“ Posl. princ Liechtenstein: „Da je to res, lahko vsi prisežemo.“ Ministerski predsednik Badeni: „Ravno tako ni res, da bi bila vlada priporočila dr. Luegerja v potrjenje, ko bi odložil svoj mandat. Nasproti pa je res, da je ces. namestnik, ki je veččak v dunajskih občinskih zadevah, dvomil, da bi mogel dr. Lueger opravljati oba posla, in da je dr. Luegerja res vprašal, je li pripravljen odložiti državno-zborski mandat v slučaju potrditve. V popolnjenje svojega dokaza, naj še omenim, da se nisem takrat, ko me je obiskal dr. Lueger, dotikal tega vprašanja. (Posl. dr. Lueger: „To je res!“)

Sedaj hočem odgovoriti na interpelacijo dr. Steinwendra in tovarišev. S to v zvezi je tudi nujni predlog posl. Pattaja in tovarišev. Pred vsem moram poudariti, da n. pr. vlada ni dolžna v takih slučajih, kakor je ta, pojasnjevati svojega stališča. Za ta korak ni vlada nikomur drugemu odgovorna, kakor cesarju samemu. Vender hočem naznaniti vladino stališče. Pri tem se bom prizadeval, da se kolikor možno oziram na osebne momente, ker se gre za člana visoke zbornice. (Dr. Lueger: „Prosim, brez ozira!“)

Formelno je vladino postopanje po zakonu popolno utemeljeno, toda tudi iz materijelnih ozir, ker je vlada morala skrbeti, da ne pride uprava mesta v nepravne roke.

Vlada je ravnala popolno po svojem lastnem prepričanju in se ni dala vplivati od nobene strani, torej niti od ogerske vlade, niti od kake parlamentarne stranke. Tak napad na vlado je bil popolno neosnovan in se sme smatrati za napad na čast države, katero zastopati smo mi poklicani, ob enem pa tudi za napad na veljavo in čast zbornice same.

Glede na ta pojasnila si v ime vlade usojam prositi visoko zbornico, da odkloni nujnost tega predloga.“

Posl. Pattai utemeljuje nujnost tega predloga ter poudarja, da je zbornica povsem opravičena zahtevati pojasnil, kar je tudi čisto naravno, ker bi bila sicer iluzorična kontrolna pravica. Res je sicer, da ima vladar pravico potrditev odkloniti, toda na

drugi strani je potreba varovati občinsko avtonomijo. Govornik noče razmotrivati, so li navedeni razlogi merodajni ali ne, vender je vlada dolžna odgovoriti iz ustavnih načel. Nikakor ni umestno, da dajejo odgovorni ministri vladarju neodgovorne nasvete. — Govornik izjavlja, da je nepostavno, ako se ne dovoli v potrditev moža, katerega ne more nihče grajati, ki ima v to potrebne zmožnosti in ki je izvoljen z dvetretjinsko večino. Vlada bi bila dolžna, pokazati svojo močno roko takim vplivom, ki so državi škodljivi, mesto da jo je pokazala svojim najzvestejšim podložnikom. Govornik izjavlja, da se njegova stranka ne bode dala oplasiti, ampak da bode, svesta si svoje patrijotične dolžnosti, vselej krepko postopala nasproti zagovornikom ptujih koristi. Govornik priporoča nujnost imenovanega predloga ter predlaga imensko glasovanje.

Posl. Engel, Ebenhoch in Liechtenstein govore za nujni predlog. Poslednji poudarja, da je jedino vpliv Ogerske vzrok, da ni potrjen dr. Lueger, ter izjavi, da bode dr. Lueger z ozirom na njegove lastnosti za dunajskega župana izvoljen pri vsaki volitvi.

Naučni minister Gautsch izjavlja, da je vsak minister za svoje postopanje navezan na uradno prisego, da se o tem ne sme razpravljati ter da so za sklepe ministerstva odgovorni vsi ministri.

Poslanec dr. Lueger izjavlja, da hoče naznati pogovor z grofom Kielmanseggom, iz katerega je razvidno, da je zahteval poslednji, da se govornik odpove državno-zborskemu mandatu, ako hoče biti potrjen. Govornik ugovarja ministerskemu predsedniku, češ, da je iz osebnih ozir, zaradi njega zamolčal nekaj važnih momentov ter konečno zakliče: „Pozivljam ministerskega predsednika, da pové, kar vé o meni.“ (Vsled velikega hrupa da predsednik izprazni galerijo.)

Poslanec dr. Beer izjavlja v imenu nemške levice, da njegova stranka popolno objektivno postopa v tem vprašanju (!) ter da bode glasovala proti nujnosti tega predloga. Konečno pripomni, da se bode svojedobno še pečal z izjavo ministerskega predsednika glede odgovornosti ministrov. Pri imenskem glasovanju se nujnost predloga odkloni s 118 proti 64 glasovom ter se predlog izroči odseku.

Prihodnja seja v ponedeljek.

Razmere na graškem vseučilišču.

Slovanska akad. društva graška so sklenila v svojih sejah, udeležiti se inavguracije magnificence rektorja dr. pl. Graffa v koroni ali takozvanem „špalirju“ hkrati z nemškimi dijaki. V ta namen poslala so 28. okt. društva „Triglav“, „Hrvatska“ in „Srba-dija“ svoje zastopnike k magnificenci izposlovat si dovoljenja. Zahtevali so, da jih povabi k slavnosti inavguraciji, kakor je povabil i nemške dijake. To zahtevo utemeljevali so slovanski dijaki s sledečimi razlogi:

a) kot. akad. društva imajo slovanske korporacije na graškem vseučilišču jednake in iste pravice, kakor nemška društva.

b) ko se je v lanskem letnem tečaju vršila slovesna otvoritev novega vseučilišnega poslopja v navzočnosti Nj. Veličanstva cesarja, bila so povabljeni vsa slovanska akad. društva k slavnosti. Takrat je magnificenca rektor ustregel vsaki naši želji, rektor in nemško dijaštvo priznalo je, da nismo gostje na tukajšnjem vseučilišču in Nj. Veličanstvo omenjalo je graško univerzo kot „avstrijsko“, ne pa izrečno nemško.

A magnif. rektor g. Graff je odgovoril na to, da priznava v principu opravičenost naših želj, a da oziraje se na tradicijo ne more dovoliti, da bi prisostvovali v špalirju slavnosti, češ da bi utegnili nastati neljubi prizori. Ko so mu zastopniki na to izjavili, da s takim odgovorom nikakor ne morejo biti zadovoljni in da bodo zadevo spravili v javnost, je rekel, da ne more pomoči, in je prosil, da se smatra ta prošnja za nestavljeno.

Drugi dan, dne 29. okt. zahtevali smo, da nam dovoli rektor občeslovansko dijaško zborovanje na vseučilišču, hetač protestovati proti izjavi rektorjevi in posvetovati se o nadaljnjem postopanju v tej zadevi. A tudi to se nam je odbilo.

Lani se je poudarjala jednakopravnost vseh akad. društev ne oziraje se na njih narodnost, ko je bilo treba, da naredi slavnost na Nj. Veličanstvo dober utis, letos pa se sklicuje g. rektor na tradicijo, a jednakopravnost je potisnena v kot! Kdor pa

trdi, da je graška univerza nemška, ne pozna razmer. V ustanovnem pismu stoji, da je vseučilišče „za obe narodnosti Notranje Avstrije“; razun tega predava se na filoz. fakulti v slovenskem in laškem jeziku, nekateri izpiti na jurid. in medic. fakulti vrše se tudi v laščini. Torej se nemški značaj graške univerze nikakor ne more zatrtjevati. Vrh tega pa je skoro tretjina vsega dijaštva slovanska.

Ker se nam je zgodila krivica, katere nečemo, ne moremo in ne smemo trpeti, sklenili smo, prositi naše poslance, da stavijo v državnem zboru primerno interpelacijo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. novembra.

Dunajski župan. Antisemitsko glasilo „D. Volksblatt“ trdi, da so nemški liberalci in Mažari preprečili potrditev dr. Luegerja. V torek je bil Banffy na Dunaju in ob enem je nemška levica sklenila, da stopi v opozicijo, če je Lueger potrjen. Kaj se bode sedaj zgodilo, piše imenovani list, tega ne vemo, a gotovo je, da se antiliberalci ne bodo dali vstrašiti. Boja se ne bojimo, ker ga nam vsiljujejo. Načrti naši so gotovi, naj nasprotniki sklenejo, kar jim drago, in upamo, da konečno zmagamo. „Deutsche Zeitung“ piše še odločneje rekoč, da so zmagali ogerski liberalci. Kaj je vplivalo na vlado? Ali smo res sodrga, izvržek človeštva, kakor nas opisujejo lažnjivi židovski časniki? Cestilci Luegerjevi še niso zreli za norišnico, temveč so zvesti nositelji avstrijske državne ideje in družbenega reda. Ako pa vlada verjame lažem židovskega časopisja, potem seveda je zmagala ogerska državna polovica. — Antiliberalni krogi zatrujejo, da je ces. namestnik Kielmansegg zahteval, naj dr. Lueger odloži državno-zborski mandat. Lueger je ta pogoj odklonil. — Člani Hohenwartovega kluba so nekda sklenili, da sedaj ne bodo nasprotovali vladi, pač pa račun zahtevali pri pogodbi z Ogersko.

„Čech“ o nepotrjenem Luegerju. Praški dnevnik „Čech“ pojasnuje, da je Badeni s tem, ker Luegerja ni priporočil v potrdilo, jako slabo postregel sebi, židom in Madjarom. Nejevolja proti židom bode rasla; nemški liberalci, katerim na ljubo je Badeni to storil, vrnili se bodo pri volitvah osamljeni v zbornico in dogovarjanje glede nagodbe z Madjari bo za vlado jako težavno, ker bo sedaj geslo vseh avstrijskih domoljubov: borba proti Madjarom in v tem boju si bodo roke podali zastopniki raznih avstrijskih narodov. Zvezda grofa Badenija že ugaša, predno je dobro zažarela. Njegova beseda o nemški kulturi je bila neumestna, njegov predlog, da se izvolitev dr. Luegerja ne potrdi, je bil naravnost nesrečen za vlado, ker je s tem zakrnila popolno v nemško-liberalno, židovsko strugo. Tem besedam nam je nekaj dostaviti. — Kakor je neopravičeno in žalostno, da Lueger ni potrjen, vender moramo reči, da je to za antiliberalno stranko v mnogem oziru koristno. Mnogo je namreč še primesi v tej stranki, ki še niso v nobeni organični zvezi s krščansko-socijalnim prepričanjem, vsi ti gostje stranke se bodo sedaj tesneje oklenili tega gibanja in njegovih načel, v borbi bo vse, kar je gnjilega, odpadlo in iz teh bojev bo izšla očiščena krščansko-socijalna stranka in njej na čelu dr. Lueger, o katerem pa nobena vlada več ne bo mogla reči, da bi bil nesposoben županovati veliki dunajski mestni občini.

Deželni zbori. Poučeni krogi zatrujejo, da vlada ne bode preje sklicala deželnih zborov, dokler ne bode rešen državni proračun. Državni poslanci so večinoma zadovoljni s tem, ker bode vlada v kratkem predložila tudi načrt volilne reforme in bodo deželni zbori imeli priliko, izraziti svoje mnenje. Jako dvomljivo pa je, da bi bil državni proračun rešen pred novim letom.

Poljskim ministrom bode baje te dni imenovan sekcijški načelnik dr. Edvard Rittner.

Mažarski Usti skoraj brez izjeme ugovarjajo, da bi mažarska vlada preprečila potrditev Luegerjevo. Katoliški „Magyar Allam“ pa trdi, da so ogerski židje odločili. Lueger ni napadal Mažarov, temveč Cohne in Veigelberge. — Kolik vpliv imajo židje na Ogorskem, kaže „Pesti Naplo“, pišoč: „Židje so najstarejša in najčistejša aristokracija. Budimpešta je židovska. Židovski duh in inteligenca sta jo ustvarila. Kar so Mažari napredovali v zadnjih 25 letih, to so židje storili. Židje vladajo na Ogorskem, židje so iznašli ogersko državno idejo. Židje so ustvarili ogersko državo.“

Oblaki na vzhodu. Vedno resnejša so sporočila, ki nam dohajajo iz Turškega. Razvidno je, da se povsod, kjer mohamedani žive skupaj s kristijani, vzbuja nepopisen muzelmanski fanatizem "zoper kristijane. Turška vlada sicer sklicuje rezerviste v stalno vojsko, vendar kažejo dogodki, da ni kos svoji nalogi. Težav in nevarnostij pa pri tem nima samo Turčija, prizadeti sta v prvi vrsti tudi Ruska in Angleška, v drugi vrsti zaradi Balkana pa tudi Avstrija. V Aziji sta si namreč vedno bližje Rusija in Anglija ter je gotovo, da prej ali poznej pride mej njima do boja, ki bo odločil, kedo da bo gospodaril po onih neizmernih azijskih prostorih. Zastopniki raznih držav zato tudi vsak za-se postopajo, zastopajoč koristi svojih držav in zato se je bati, da se bode kmalu razkrhala jedinstvo poslanikov raznih evropskih držav. Razmere so zelo zamotane in strah je opravičen, da utegne kmalu počiti vojska.

Deželnozborske volitve.

Na Grosupljem, kakor se nam poroča, so bili v sredo izvoljeni volilni možje, ki so popolnem zanesljivi za kat.-narodno stranko.

Iz Trebnjega. Dne 7. t. m. popoldne se je vršila volitev volilnih mož v Trebnjem. Izvoljeni so vsi možje katoliško-narodne stranke, in sicer: Huč Franc, župan v Trebnjem in posestnik v Gorenjih Ponikvah. Nagode Janez, administrator v Trebnjem. Miklič Franc, posestnik v Starem Trgu pri Trebnjem. Planinšek Janez, občinski svetovalec in posestnik na Vrhtrebnjem. Novak Janez, obč. svetovalec na Račjem Selu. Čeh Ignacij, obč. svetovalec in posestnik v Češnjevku.

V Križih pri Trziču so bili izvoljeni vsi štirje naši volilni možje. — Kot „unicum“ sporočam, da so tržiški rovtarji izvolili za volilnega moža znanega nemškega šulvereinovca Riegerja.

V Št. Rupertu je zmagala pri prvotnih volitvah nasprotna stranka.

Volitev volilnih mož v Št. Jerneju na Dolenjskem. Huda borba je bila pri nas, a pravična reč je zmagala. Izvoljenih je bilo sedem katoliških narodnih mož z večino 21 glasov; osmi je ostal v manjšini treh glasov. To pa je zakrivil naš volilni mož, ki je med volitvijo rekel, da ne bo mogel 21. t. mes. priti volit, ker bo imel ta dan drugi važni opravke. Potem so se naši glasovi cepili. Ali čast zavednim volilem! Pisma gospoda dr. Slanca, vino, s katerim je napsjal naše farane dne 5. t. m., lepaki, katere je neka kriva roka na štirih krajih nalepila in v katerih se je sramotila duhovščina, žganje in cigare, katere so dobivali naši nasprotniki, vse to ni nič pomagalo. Gospod Pfeifer ni padel, ampak je zmagal. Samostojni, neodvisni gospodarji iz naše fare so pokazali, da so verni in pošteni možje in da se v borbi, v kateri se gre za verska načela, ne bojijo tudi gospoda dr. Slanca. Največji nasprotniki g. Pfeiferja so bili Št. Jernejci. Častna izjema so bili štiri posestniki in dva rokodelca iz naše vasi. Gospodje učitelji so se volitve zdržali. Volitev se je tako-le vršila. Bilo je tri četrt na osem, ko je bilo v šolskem poslopju že nad 30 volilcev; vsi so bili naši. Ob 8. uri se pripelje v Št. Jernej gospod dr. Slanc, ki tukaj še volilne pravice nima. Urno skoči z voza ter vpraša bližnjega trgovca, če je kaj upanja? „Nič, gospod doktor,“ mu odgovori pred šolo stoječi domači gospod kapelan. Sedaj pri-skoči k njemu ta olikani gospod ter mu s povzdigneno roko začne pretiti: „Vi se ne mešajte v volitve. Ne norčujte se z menoj, Vas bom že pritisnil, jaz delam po postavnem potu. Vi ne plačujete nič davka, pojdite se raje pridigo učiti.“ Na to mu odgovori mirno gospod kapelan: „Tudi jaz sem posestnik, in tudi, ko bi ne bil, bi imel kot duhoven volilno pravico.“

Volitev se je vršila pol ure mirno. Ob tri četrt na deset prihrumé na volišče Slančevi pristaši s cigarami v ustih in veliko jih je bilo pijanih. Gospod Anton Majzelj se je pohvalil, da mu volitev dobro nese. Nemir postane zdaj na volišču in gospod dr. Slanc je vpil: „Mi ne slišimo!“ — „Mirni bodite in boste slišali,“ reče okrajni komisar ter se obrne do gospoda Slanca rekoč: „Gospod doktor, Vi nimate tukaj nič opraviti.“ Volilci se nekoliko pomirijo. Ali pred šolsko sobo se sliši vpitje: „Kaj pa je bilo?“ Gospod dr. Slanc je napadel g. oskrbnika iz Pleterj, ki je z nami volil. Očital mu je, da nima volilne pravice ter da ne zna slovenski govoriti. „Če imajo petakarji volilno pravico,“ odgovori gospod oskrbnik, „imam jo tudi jaz, ki plačujem 32 gld. davka.“

Ko je zvedela nasprotna stranka, da imamo že 56 glasov večine, začela je strašno agitirati. Šent Jernejci, ki še voliti niso mislili, so bili od napredne kljukke prisiljeni voliti. Najbolj surovo se je obnašal v obče poznani „šnop-sar“ I. iz Šent Jerneja. Koliko je bilo zapeljanih gospodarjev, ki živé v miru s svojo duhovščino! Vem, da se že danes kesajo. Ko domačih ni bilo zadosti, so iskali volilcev v bližnjih in tudi oddaljenih vaseh. Vsi naši „šnop-sarji“ so bili ta dan gospodje ter so zabavljali čez farje. Jeden Šent Jernejec je prišel tako pijan na volišče, da bi se bil kmalu na tla zgrudil. Kdo ga je napojil? Volil je gosp. Slančeve volilne može.

Bila je huda borba — mislil sem, da smo v Nitri na Ogerskem. Starčki, ki nikdar v svojem življenju niso volili, prišli so na volišče.

Kako je dr. Slanc govoril volilem na srce. Evo jeden vzgled. Volilec P. je vprašal: „Kaj pa je g. Pfeifer že naredil?“ „Često prelozil in klanjce pri njej je ponižal,“ mu odgovori naš volilec. „To je Šuklje naredil,“ je dejal g. doktor „in pomislite, kako dobro se zdaj praseci prodajajo. Svinje imajo po 6 do mladih, prej tega ni bilo. To je zasluga kmetijske družbe, katere tajnik je g. Pirc, katerega Vam priporočam.“ Bilo je že 2 ura popoldne in borba je bila še huda. Na jedenkrat vse utihne. Gospod okrajni komisar reče: „Volitev je končana; izvoljeni so s 75 glasovi gg.: Anton Fetih - Frankeim, Václav Vondráček, Janez Črne, Janez Frančič, Martin Metelko, Jože Martinčič in Anton Barborič. Jeden naš in 4 nasprotniki so imeli po 54 glasov. Ožja volitev je odločila za Martin Borseta, ki je Slančev pristaš.“

Gromoviti „Živio g. Pfeifer“, odmeva v šolskem poslopju. Nepopisno veselje je bilo mej našimi volilci, ki so se vsi jako lepo obnašali.

Opomnim tudi, da smo videli mej volilci nasprotnne stranke može — samostojne posestnike, — od katerih nismo pričakovali — da se bodo dali pregovoriti. Pisatelj teh vrstic je vse, kar piše, videl in slišal.

Poslano. Zadnji „Rodoljub“ piše o našem g. župniku sledeče: „Tega župnika res poznajo posebno njegovi ubožnejši farani; najusmiljenější človek je baje. Skoraj že ne bo vedel kam se vleči, zadnjo srajco baje da ubogim“. Ne „baje“, ampak res je, da so naš gospod župnik jako usmiljeni. To pričamo mi podpisani, to znajo naši siromaki, bolniki in šolski otroci.

Ko je leta 1890 pogorel velik del Radovice, izprosili so nam g. župnik podpore do štirideset gld. in iz svojega so mnogo denarja razdelili med uboge pogorelece. Naša farna cerkev je bila premajhna, podaljšali smo jo za štiri in pol metre. Fara je v ta namen v triletnih obrokih zložila trinajststo gold. ves potreben denar so založili g. župnik, in iz lastnega so darovali za cerkev dva tisoč gold. Gosp. župnik so pri nas že 15 let, in ves ta čas je občina imela stroškov za popraviljanje farovža in drugih poslopij le dva set gold.; g. župnik popravljajo vse iz svojega; letos so naredili nove svinjake razun teh 20 gold. na svoje stroške. „Rodoljub“ piše dalje: „Le vprašajte po Radovici okoli in boste izvedeli, koliko odstotkov ta človek od posojil jemlje“. Iz teh besed bi se lahko sklepalo, da gosp. župnik jemljejo visoke obresti. To ni res. Lahko rečemo, da je malo hiš, kamor bi se ljudje v sili tako radi in pogosto zatekali, kakor k našemu gospodu. Če kedo prsi kak večji znesek, plača obresti pet gold.; manje zneske dobivamo brez obrestno in tako ne samo mi farani, ampak tudi sosedi, še zlasti Hrvati iz bližnje okolice.

Tudi v gospodarskem oziru so nam naš gosp. župnik najbolji učitelj in zgled. Blizo in daleč ni tako lepih novo zasajenih vinogradov kakor so župnikovi, in ne da bi bili njih last, cerkveni so; pa g. župnik delajo vse na svoje stroške. Porabili so dozda že čez šest sto gold.; ne da bi zahtevali kaknega odškodovanja od cerkve ali občine.

Da smo mi že toliko novega trtja nasadili, zahvaliti imamo župnika, ki nas zmira nagovarjajo in podučujejo, da delamo in kako naj delamo. In sam g. Gombač, deželni potovalni učitelj, je rekel: „Župnikovo trtje več in bolj uči, ko ves moj poduk.“

„Rodoljub“ je napadel našega gospoda samo zavoljo tega, ker so kandidat. Dragi belokranjski rojaki! Ne dajte se od liberalcev premotiti. Volite našega gospoda župnika jednoglasno za svojega deželnega poslanca. Mi smo vam porok, da Vam ne

bo žal. — Jednako pojasnilo bodo prinesle tudi „Dol. Novice“. Poslali ga bomo tudi „Rodoljubu“. Od njegove poštenosti in njegovega resnicoljubja za trdno pričakujemo, da ga bo v prihodnjem listu ponatisnil in tako popravil krivico, ki jo je storil našemu župniku. Županstvo na Radovici, 8. nov. 1895. Ivan Kramarič, župan. Marko Petrič, svetovalec. Matija Žugel, svetovalec. Jožef Režek. Stefan Štepan. Martin Petric. Matija Cesar, Martin Režek, Martin Vukšinič, Martin Vouk, Martin Režek, Jur Režek; zadnjih šest podpisal Kramaršič, župan.

Z Kočevskega okraja. Precej mirno je bilo v našem okraju zaradi volitev in menda bi bilo tudi mirno ostalo, ko bi nekteri, pa le nekteri ne bi bili začeli ljudi vznemirjati in ponujati candidature! Tako je neki prav izveden mož pripovedoval, da mu je ponudil neki radikalec v imenu radikalne stranke kandidature, seveda, da ta mož ni hotel sprejeti iz rok radikalcev mandata! Ljudje pripovedujejo, kako letajo neke vrste ljudje okoli in ti zopet drugim ponujajo mandate! Sramotno bi bilo od takih ljudi, ki še volilne pravice nimajo, mandate sprejemati! Dandanes je vse mogoče! Paziti je treba pri prvotnih volitvah, da se povsod izvolijo krščanski pošteni možje ter volici! Kdor je bil pri zadnjih volitvah pred 6 leti pričujoč v Kočevji, ta ve, s kako zvižajo so lovili volilce.

Od sv. Gregorja se piše: Pri nas so izvoljeni trije volilni možje, kateri bodo glasovali za gosp. Kluna in g. Pakiža.

Na Gori pri Sodrašici je izvoljen tamošnji gospod duhovnik!

Iz Predoselj. V četrtek je bilo tukaj izvoljenih pet naših volilnih mož.

Iz Krobe. Tukaj voljena moža volita gospoda Ažmana za poslanca.

Iz Žužemberka: V naši župniji je izvoljenih 13 zanesljivih volilnih mož.

V Predtrgu in na Lancovem pri Radovljici sta volilna moža katol.-narodne stranke.

Volilno gibanje. V občini Velika loka je bilo, kakor „Narod“ poroča, izvoljenih šest „narodnih“ volilnih mož. — Isti list poroča, da sta v občini Draga bila izvoljena dva volilna moža, ki bosta glasovala za „protiklerikalna kandidata Višnikarja in Hočevarja“. — Nam je sporočil g. Hočevar, da je kandidat na svojo roko, „Narod“ pa tukaj piše, da je protiklerikalen; ako ima g. Hočevar kaj resnicoljubja, mora tudi „Narodu“ poslati popravek. Sploh pa se jako čudimo, da „Narod“ tako lahko zabavlja priti „klerikalnim“ kandidatom, kajti ni treba dobiti mnogo slovenskih glasov Kočevarjem, pa bodo imeli večino, in Slovenci bomo ostali na cedilu. — Toda kaj je „Narodu“ za narodne zastopnike, da le pobija „klerikalce“ pa je — rešena domovina! — Glede zmage v Št. Petru na Notranjskem piše „Narod“: „V notranjskih občinah je tudi Št. Peter padel v klerikalne roke po hudi borbi. „Slovenec“ si da brzojaviti, da je sedaj „katoliško-narodnima“ kandidatom na Notranjskem zagotovljena večina. Mogoče. Ljudstvo je bilo jedenkrat tako pametno, da se je odločilo za „nebesa“ — notranjski veljaki mu jih privoščijo in se smeja. — Lepo gibanje! Glede kmetijskih občin gorenjskih piše „Narod“, da je zmage gotov klerikalni kandidat župnik Ažman.

Tedenski koledar.

Nedelja, 10. novembra: 23. pob.; evang.: Jezus obudi Jajrovo hčer; Mat. 9.; Andrej A. sp. — Ponedeljek, 11. nov.: Martin šk. — Torek: 12. novembra: Martin p. m. — Sreda, 13. novembra: Stanislav K. sp. — Četrtek, 14. novembra: Mena m., Jozafat m. — Petek, 15. novembra: Leopold vojv. — Sobota, 16. novembra: Otmar op. — Lunin spremi: Zadnji krajec 10. novembra ob 12. uri 5 minut po noči. — Solnce izide 10. novembra ob 7. uri 1 m.; z aide ob 4. uri 29 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. novembra.

(Prvi teden volilne borbe) pri prvotnih volitvah ima naša stranka zaznamovati lepe vspehe. Povsod, koder so storili naši somišljeniki svojo dolžnost, je bila zmaga na naši strani. — Več volilnih okrajev še ni zanesljivo-gotovih, zato opozarjamo svoje somišljenike, naj povsod skrbijo za živahno agitacijo, kajti v nekaterih volilnih okrajih bo zmaga odvisna le od nekaterih glasov. Nasprotniki so silno

delavni v agitaciji, zato jih posnemajmo tudi mi. Vigilantibus jura!

(Schwegel — častni meščan ljubljanski.) O tem piše „Edinost“ to le: „O tem činu mestnega zastopa ljubljanskega je težko govoriti. Vemo, da je hvaležnost jako lepa čednost, vemo, da v dobah nesreče morajo potihnuti ne le strasti, ampak tudi razlike v političnem mišljenju, vemo in smo uverjeni, da je bilo mestnemu zastopu le do tega, da izvrši čin hvaležnosti do onih mož, ki so se oklenili z vsem svojim srcem Ljubljane v dobi strašne katastrofe; in vendar bi bili želeli, da bi se bila glede barona Schwegla našla kaka druga pot za izjavo hvaležnosti. Vemo, da mestni zastop ni gledal na politiko, ko je storil ta sklep — mi bi bili želeli, da bi bil nekoliko mislil. Baquehem in Heinští uradni osebi, Harrach nam je prijazen, Suklje je naš rojak — ali v Sweglu je tako rekoč posojen ves protinarodni program, v njem je posojeno načelo, skrajno nevarno za naš narodni razvoj. Imenovanje takih političskih prononsiranih oseb častnimi občani je in ostane vsikdar jako kočljiva stvar in tudi nevarna. Povedali smo odkrito svoje menenje — Pa brez zamere!“ — Brez komentara!

(Za poplavljenca na ljubljanskem barji) nam je izročil g. Jak. Gruden 2 gld. — Bog povrni!

(Kanonik baron Cirheimb.) ki je bil ob času potresa nevarno bolan in vsled poškodovanja njegove hiše deložiran, se je v spremstvu zdravnika gospoda dr. Jelovškega pripeljal z Gorenjskega v Ljubljano. Zdravje se mu je nekoliko zboljšalo. Bog daj, da bi gospod baron kmalu popolnoma ozdravel.

(V Radomlju) se je dne 6. t. m. nastanil velč. gospod Matija Košar, umirovljeni župnik lavantinske škofije, zadnjih 8 let delujoč na blejski Dobravi. — Sprejet je bil prav lepo. Že v Preserju je stal dičen slavolok, potem pa so ga spremljanega od dveh svojih velč. gosp. sosedov, grajščaka kolovškega, župana radomeljskega in več občinskih odbornikov vsprejeli Radomljani zelo častno. Streljalo se je na vseh krajih, narodnih in papeževih zastav bilo je na izobilju, šolska mladina ga je počastila še posebej, podarila mu je krasen šopek, v lepo ozaljšani cerkvi smo prejeli blagoslov z Najsvetejšim. Ker je velč. gospod vkljub svoji starosti še tako čvrst, veselimo se že naprej njegove zlate maše prihodnje leto in upamo, da bo še mnogo let pastiroval v prijaznem Radomlju. Bog ga živi!

(Miklavžev semenj) vršil se bode odslej na Valvazorjevem trgu, ker je prostor v „Zvezdi“ zagrajen z barako tvrdke J. C. Mayer.

(Velika pratika) za prestopno leto 1896. Na svetlo dala c. kr. kmetijska družba. V Ljubljani. Natisnili in založili J. Blasnik-ovi nasledniki. — Oblika je letos posebno lepa in vsebina gotovo še dvakrat tako obširna kakor druga leta. Poučni in zabavni del ima nastopno vsebino: Nadvojvoda Evgen na Kranjskem. Ahileon, grad cesarice Elizabete. Zlata maša čast. gosp. L. Jerana. Potres. Kdo dovoljuje, da se pašniki, skupni gozdi in jednaka zemljišča dele. Slovenci podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda. Pogovor pod lipo. Gospodarske skušnje. Cena 15 kr.

(Policijska kronika.) Mestna policijska straža aretovala je od četrta (7. t. m.) do petka (8. t. m.) v jutro jedno osebo zaradi tatvine. — Fran Jurca, delavec, stanujoč v Vodmatu, je bil prijet, ko je prodajal 2 kosa likanega usnja, o čegar pridobitvi se ni mogel izkazati. — Fran Zupančič, hlapec v Kravji dolini št. 3, je ovadil, da mu je neznan tat ukrad obleko vredno 12 gld., srebrno cilindur-uro z verižico vredno 15 gold., jeden klobuk vreden 1 gld. 60 kr. in 1 molitvenik vreden 60 kr. Sumljiv te tatvine je pobegli, zaradi tatvine že kaznovani hlapec Ignacij Tomažič, o katerem so se odredile zajedno potrebne poizvedbe.

(Popravek.) V našem dopisu iz Domžal o volilnem shodu je vsled prehitrega pregledovanja rokopa ostalo v dopisu ime žene Janeza Kuralta, ki je obče spoštovana žena in velika dobrotnica revežev. G. dopisnik, kakor tudi imenovana soproga J. Kuralta naj to oprostita, ker smo s tem stvar poravnali.

(Iz Celovca) dne 8. novembra: Sv. Oče podelil je književnemu društvu sv. Jožefa svoj blagoslov. Pri zadnji avdijenci avstrijskih romarjev poročala sta monsignor Nagl in župnik Pirker Nj. Svetosti o napredku društva, na kar ga je sv. Oče radostno blagoslovil. — Popravili so stara kipa sv. Florijana in presv. Trojice na tukajšnjih trgih. Dela je iz-

vršil celovski kipar Veiter. — Dne 6. novembra zvečer ustrelil je dimnikarski pomočnik A. Iman, star 20 let, petkrat na svojega sodelavca A. Solca in na natakario B. Winkler. Uzrok: ljubosumnost. Solo je težko, natakario lahko ranjena. Ustreliti je hotel Iman tudi samega sebe. Ko so to zabranili, zbežal je v nek hlev, kjer se je hotel obesiti. Tam so ga zasačili in odvedli v zapor.

(Iz Velikoveca,) dne 5. novembra. Pogreb pokojnega dekana-zlatomašnika Jos. Schlueta bil je v nedeljo 4. t. m. zelo veličasten. Vodil je sprevoz ob asistenciji 25 duhovnikov vč. gospod stolni korar dr. Ant. Müller. Nagrobni govor je imel častiti gospod kanonik in predmestni župnik Fr. Treiber. Udeležilo se je spreveda zelo veliko ljudstva, uradniki, požarna straža itd.

(Koroške novice.) Ubili so minuli teden pri Brnci delavca Jos. Dermovca. Kdo? se ne vé. — Tehnična pripravljalna dela za zidanje lokalne železnice v krško dolino so dovršena in so stala okrog 20.000 gld. Sedaj treba samo še, da se železnica tudi res zida, na kar bomo pa izvestno še precej časa čakali. — Zupanom v Prevaljah bil je dne 6. t. m. na novo izvoljen fužinski uradnik V. Pernikar. Prej je bil župan zid. mojster F. Madile. — Dež. predsedništvo je potrdilo pravila zveze Kor. posojilnic po načinu Raiffeisen v Celovcu. — V št. vidskem okraju so zadnji čas otvorili več novih šol. — Dne 5. nov. vkradli so v mestni cerkvi v Volšberzi neznan izumovčič nabiralno pušico pri stranskem oltarju z nabranimi darovi. — Posesniku Sabodinu pri Guštanju je zgorela triletna hčerka, ko se je igrala z ognjem. V Libeličah pogorela je neka bajta. Ze priletnemu hlapcu vnela se je obleka in je zbog hudih ran umrl.

(Iz celovške škofije.) Prezentovan je na župnijo Pokrče č. g. Štef. Bayer, župnik v Medgorjah in na župnijo Št. Jedert pri Volšpergu č. g. J. Neubauer, župnik v Kampu. — Razpisana je do dne 18. dec. t. l. mestna župnija in dekanija v Velikovecu. — Prihodnje nedeljo 10. nov. bodo slovesno blagoslovili velike nove orglje v frančiškanski cerkvi sv. Nikolaja v Beljaku. Izdelal jih je Mauracher in sin. v Solnogradu.

(Blag. gospod Andrej baron Winkler,) bivši deželni predsednik na Kranjskem, obhaja danes dne 9. t. m. svoj 70letni rojstni god. Njegov živatopis je priobčil l. 1890 v „Drobtinicah“ velč. gosp. Ivan Lavrenčič, sedaj dekan v Smartnem pri Litiji. Dogodki od l. 1890—92, ko je baron Winkler šel v pokoj, so vsem znani; le to naj omenim, da mu je cesar o tej priliki podelil „veliki križ Franc-Jožefovega reda“ (7. oktobra 1892). Od tistega časa stanuje baron Winkler vsako leto po kakih 6 mesecev v Gorici, družega pol leta (od spomladi do jeseni) pa v Tolmnu, kjer mu je preb. gospa baronovka-soproga napravila od zunaj sicer ponižno, ali od znotraj prav lepo, prijazno, prostorno stanovališče („Villa Emilia“) zraven starega velikega gradu, v katerem so vsi tominski uradi. Letos je dala gospa baronovka kot posestnica tega gradu od znotraj vse prezidati in zlepšati tako, da še v velikih mestih najvišji uradi nimajo takih prostorov. — Po leti v tominski „villi“, po zimi pa v mestu baron Winkler skozi in skozi bere in piše ter znaša in pospravlja sadje svojih vsestranskih skušenj in pravoslovnih studij. Nadejamo se, da bodo mlajši uradniški rodovi v kratkem že vzivali sad najnovejšega baron Winklerjevega delovanja. Zato pa voščimo mu, da mu Bog ohrani, zdravje, kakoršnega se zdaj z nami vred veseli. — Za 70letnico mu je poklonil častni kanonik in vpokojeni gimn. profesor verstva monsignor Andrej Marušič knjižico, kateri je naslov: „Epizoda iz kulturne zgodovine goriške“ ali „Košček zgodovine goriškega c. kr. gimnazija“. Govori pa ta brošurica o cerkvenem petju na raznih učiliščih v Gorici, posebnost na nekdanji normalki (zdaj vadinici) in na gimnaziji. Cerkevno petje pri šolski maši je pisatelju jeden najvažnejših faktorjev vzgoje in kulture. Sicer pa najde čitatelj v tej knjižici še marsikaj družih zgodovinskih črtic in opazk, ki ga bodo zabiti zanimala. Posvetil je pisatelj svojo monografijo o šolskem petju baronu Winklerju posebnost zato, ker je bil Winkler kot tukajšnji dijak—odličnjak nekdanj tudi „predpevec“ in pa l. 1848—49 gimnazijski adjunkt in učitelj lepopisja, kakor je brati v brošuri. — H koncu pa še jedenkrat: Bog živi na-

šega vrlega, mnogozaslužnega rojaka — 70letnega godovnjaka, gospoda Andreja barona Winklerja.

(Spremembe pri pošti.) Poštnim asistentom so imenovani praktikanti Friderik Schrimpf za Maribor, Andrej Seskozek za Judenburg, Josip Beloglavec za Celovec, Ivan Temmel za Libnico, Peter Lapajne za Celje, Alb. Wache za Libnico, Ivan Lichtneckert za Celje, Josip Muzina za Celovec. — Premeščeni so: oficijala Josip Cop iz Pontablja in Rudolf Goričar iz Judenburga v Beljak ter asistenta Rudolf Hallada iz Ljubna v Radgono in Josip Strasser iz Ptuja v Judenburg.

(Iz Brna) 4. novembra: Dne 30. t. m. je umrl v besednem domu odlični domoljub vitez Lachnit ravno, ko je bral časopise. Hotel je nekaj povedati svojemu sosedu, a ni mogel. V petih minutah je bil mrlič. Češka stranka zgubila je z njim veliko. N. v m. p. — V Nivnici je našel kmet Smetana star zvon. Kopal je jamo za repo, kar zadene ob trd predmet, zvon, na kojem se nahaja napis v cirilici. Misli se, da je bil zvon ukraden, a gotovega ni nič, ker so farne listine pri požaru zgorele. — V volilnem okraju pokojnega Fanderlika je bil izvoljen poslanec dr. Stránský. Dobil je čez 200 glasov. Narodna stranka se ni boja udeležila. Tudi je propadel njen kandidat Schönhofer, zmagal je Nemec. — V Šleziji smejo obiskovati otroci sosedne pruske šole. Tako se tam podučuje in napeljuje mladina k zvestobi do vladarske hiše.

(Iz Prage) 3. nov. Izid občinskih volitev v Pragi je skoraj jednak se zadnjim. Staročehov bode sedelo na častitih sedežih 46, Mladočehov 41. Za nimiva je bila volitev na Višjegradu, kjer je zmagal dr. Černohorsky. Volilec Hoffmann ni bil doma in vendar je prišel njegov listek v urno. Stvar se bode zasledovala. — Umrl je član mestnega staršinstva g. Vilimek, znan iz boja za ulične napise, ko je fungiral kot inšpektor mestnega gospodarskega urada. — Slavni potovalec Vraz je zapustil Prago, ter se podal v New York na novo znanstveno potovanje. — V Budjevicah so odkrili spominsko ploščo na grobu škofa Jana Valeriana Jirsika. Po končanem opraviilu je spregovoril škof Riha lep govor: „Bog, cerkev in domovina“, po katerih se je nepozabljivi škof ravnal celo svoje življenje.

(Čemu so misijoni?) „Westph. Volksbl.“ piše: K inšpektorju posestev bogate protestantovke je prišel hlapec s prošnjo, če sme k misijonu. Inšpektor ga ne pusti, marveč iz službe zapodi, ko le hlapec svojo hoče. Nadzornik je povedal stvar svoji zapovedovalki in jo vprašal, kaj je misijon? Ne vé. Najbolje bode, če date zapreči; sama pogledam, kaj je to. Pelje se in posluša pridigo o 7. b. zapovedi. Pride domov in reče: Gospod inšpektor, pošljite na misijon vse ljudi. Znamenita reč je. Verjamemo.

(Semnji po Slovenskem od 11. do 16. novembra.) Na Kranjskem: 11. novembra v Moravčah, Dobrnčah, Št. Gothardu, Bučki, pri Fari, na Igu, Lašičah, Srednji Vasi, Razdrtem, Kranju (konjski); 12. v Metliki, Bušečivasi; 16. v Idriji. — Na Štajerskem: 11. novembra na Laškem, Marenbergu, pri Sv. Mohorju, Ormožu, Lipnici; 15. v Poličanah, na Vranskem, Radgoni. — Na Koroškem: 11. novembra: v Št. Lenardu, v Dvoru, Oberdravbergu, Paternijonu, Zgor. Beli. Šmartnu pri Beljaku. — Na Primorskem: 11. v Komenu, Dolini; 16. v Jelšanah.

Društva.

(Konzervativno obrtno društvo v Ljubljani.) Vabilo na društveni shod, kateri bode v nedeljo dne 10. novembra 1895 v gostilniških prostorih doma rokodelskih pomočnikov, Poljske ulice št. 10. Vspored: 1. O namerjani uvedbi knjigovoznice v prisilni delalnici. 2. Stališče obrtnikov napram vlogi trgovskega gremija radi vrnitve kaznjencev na ljubljanski grad. 3. Razgovor o razdelitvi nabrane podpore po potresu poškodovanim društvom. 4. Slučajnosti. — Začetek ob 6. uri zvečer. — Društveniki in prijatelji društva! Vspored je toli važen in zanimiv, da se sme nadejati obilne udeležbe odbor.

(Bralno društvo za Laški trg in okolico) ima svoj 3. občni zbor 17. novembra ob 5. popoldan v svoji bralni sobi. Ob enem bo zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda. K občni udeležbi vabi odbor.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: Dva blagoslovna rodoljuba sta postala pokrovitelja in plačala vsak 100 gl. namreč gospod Vinko Majdič, veletržec in predsednik moške podružnice sv. C. in M. v Kranju, ter gospod Ivan Perdan, veletržec in predsednik obrtni komori v Ljubljani. Čast takima možema! Podružnica v Zalcu je poslala 45 gl.; gospod Ivan Milohnoja, notar. kand. v Kamniku, 5 gl. 16 kr., in sicer iz nabiralnika v gostilni pri Kendi 3 gl. 40 kr., in iz onega v gostilni pri Sokolu 1 gl. 70 kr.; vrl „prijatelj naše družbe“ v Trzinu je nabral 3 gl. 65 kr. Pokroviteljica je postala z vsoto 100 gl., katero je poslal g. Jože Agrež, tudi podružnica v Brezicah. Bog blagoslovi vse darovatelje! Vedno živahna moška podružnica v Trzinu je v mesecih septembra in oktobra 1895 nabrala darov 123 gl. 85 kr. — Pojasnilo: Dne 12. oktobra t. l. je bila objavljena poslatev šentpeterske moške in ženske podružnice v Ljubljani v znesku 420 gl. Pred štirimi dnevi se nam je ta poslatev natančneje določila tako, da je v onem znesku: 50 gl. 88 kr. društvenine šentpeterske moške podružnice, 354 gl. 62 kr. je vrgla lepa veselica obeh šentpeterskih podružnic in 14 gl. 50 kr. je nabrala gospa Levčeva pri nastopih gospodih: Feliks Toman 2 gl., Vinko Camernik 1 gl., Fran Majdič 1 gl., Frid. Pauer 50 kr., Franc Slova 1 gl., Franc Orešek 50 kr., Franc Kajzer 80 kr., vredn., dr. Fr. Ušeničnik 1 gl., prošt dr. Jarc 1 gl., Janez Oblak 1 gl., in pri gospeh: Marija Toman 1 gl., Kat. Camernik 1 gl., Toman 1 gl., gđ. M. Toman 50 kr., Fani Leuz 50 kr., Bončar 20 kr. in K. Muhvič 50 kr.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Kmetijska hranilnica in posojilnica.) V Starem trgu pri Ložu ustanovila se je „kmetijska hranilnica in posojilnica“ registrovana zadruga z neomejeno zavezo, z dne 11. oktobra 1895. l., list. št. 65. Zadruga se opira na pismena pravila z dne 10. junija 1895. l. in ima svoj sedež v Starem trgu. Zadruga ima namen razmere svojih članov v pravnem in gmotnem oziru zboljšati, v to svrhu: a) prejemati denar (hranilne vloge) na obresti, b) dobivati si denarna sredstva s svojim združenim kreditom in c) dajati posojila. Načelnstvo obstoji iz načelnika in iz 8 udov načelnstva, katere izvoli občni zbor za eno leto. Tačasni udje načelnstva so: Ivan Skrbec, posestnik iz Podcerkve št. 12, kot načelnik, Peter Hauptman, kaplan v Starem trgu, Janez Palčič, posestnik iz Markovca, Ivan Turk, posestnik in trgovec iz Loža, Ivan Hraševac, posestnik iz Dan št. 40, Anton Ponuda, posestnik iz Pudoba št. 6, Ivan Stefančič, kolar in posestnik iz Pudoba št. 33, Jurij Bavec, posestnik iz Igavasi št. 14 in Stanko Pehare, kapelan v Starem trgu kot odborniki. Načelnstvo podpisuje v imenu zadruge na ta način, da se podpišeta dva uda pod firmo, katera naj bo pisana ali s pečatom natisnjena. Svoje sklepe razglasuje načelnstvo po potrebi z oznanili v uradni nabitimi. Vabilo k občenemu zboru se mora najmanj 14 dni prej razglasiti v dnevniku v Ljubljani izhajajočem, in se mora ob enem naznaniti dan, ura, kraj in dnevni red občnega zbora.

(Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani, je podaril g. Peter Mayr ml., posestnik i. dr. v Kranji 200 kron. Bog poživi vrliga rodoljuba in iskrenega prijatelja ljudskih učiteljev, ter mu stotero povrni ta velikodušni dar, društvu pa nakloni še mogo taci podpornikov!

(Pevsko društvo „Slavec“.) Spominški večer na čast umrlemu skladatelju Volariču preložiło je slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ na dan 8. decembra in sicer zaradi priprav za neki drug slovesen nastop.

(Zveza slovenskih posojilnic.) Vabilo na redni občni zbor „Zveze slovenskih posojilnic“, kateri se bode vršil v četrtek, dne 5. decembra 1895, ob 10. uri predpoludne v dvorani celjske čitalnice v Celju. — Dnevni red: 1. Poročilo načelnika in odobrenje letnega računa. 2. Poročilo društvenih revizorjev. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni nasveti. — Opomba: Po § 11. društvenih pravil smejo se udeleževati občnega zbora pooblaščenec v zvezi stoječih posojilnic, pa tudi vsak združnik takšnih posojilnic. — Načelnstvo „Zveze slov. posojilnic“.

Telegrami.

Velika dolina, 9. novembra. Izvoljenih je vseh 7 katoliško-narodnih volilnih mož.

Bela Peč, 9. novembra. Oba volilna moža sigurna za kandidata Ažmana.

Dunaj, 9. novembra. Volitev dunajskega župana se vrši v sredo dopoludne.

Velike Lašče, 9. novembra. V tarjaški občini pri Laščah po hudem boju izvoljenih šest naših odličnih mož. Jednako dva volilna moža v Strugah.

Škofja Loka, 9. novembra. Pri današnji volitvi volilnih mož za škofjeloško okoličico so vsi izvoljeni možje naše stranke.

Begunje, 9. novembra. V Begunjah sta izvoljena za volilna moža župnik in župan.

Stara Loka, 9. novembra. Volitev enoglasna. Vseh sedem volilnih mož katoliško-narodnih.

Dunaj, 9. novembra. (Razprava o nujnem predlogu glede nepotrditve Luegerjeve.) Dr. Ebenhoch omenja, da je ta čin vlade vzbudil v celi državi nepopisno nevoljo, ker je vdarec zadel moža, čegar patriotizem je najčistejši izraz njegovega zlatega avstrijskega srca in ker zato prebivalstvo ne more umeti, zakaj mu je vlada odrekla potrdilo. Nujne jasnosti nam je treba, ker ne moremo trpeti, da bi se tako prezirale opravičene želje avstrij. prebivalstva in ker nočemo trpeti, da bi Avstrija postala vazalna država ali se poniževala v kak ogerski komitat. — Liechtenstein omenja velikega nasprotja, ki je pri rešitvi tega vprašanja vladalo mej ministerskim predsednikom in namestnikom Kielmanseggom ter pojasnjuje, da se je Badeni udal mažarskemu pritisku, kar pa mora silno slabo vplivati na pričetke razprave gledé ponovljenja nagodbe z Oggersko, ki bo menila, da sme vse zahtevati, kar se ji je sedaj posrečilo, celó vplivanje v naše popolno notranje zadeve. — Lueger je pojasnoval svoje razgovore z ministerskim predsednikom Badenijem in Kielmanseggom. Ta je Luegerju stavil pogoj, da nemudoma odloži državnozborski mandat ali da obljubi to takoj storiti, ko bode potrjen, ter da tudi obljubi ne prevzeti mandata, ko bi bil zopet izvoljen. Konečno pozivlja Badenija, naj mu le jeden slučaj pove, v katerem bi bil on kot podžupan preoračil svoj delokrog, ali bi se ne bil držal ustavnih zakonov.

Dunaj, 8. novembra. V današnji seji občinskega sveta je objavil dr. Friebeis odlok cesarskega namestništva, v katerem se naznanja, da dr. Lueger ni potrjen dunajskim županom, ter naznani, da se bode vršila nova volitev prihodnjo sredo ali četrtek.

Dunaj, 8. novembra. Kakor se poroča, je imel grof Taaffe jako nemirno noč in se je njegovo stanje shujšalo.

Zagreb, 8. novembra. Preiskava zoper demonstrante povodom cesarjevega obiska je končana. Zatoženih je 56 dijakov. Obravnava se vrši 11. t. m. Zatožba se glasi na prestopki radi sovražnega hujskanja zoper narodnosti in se kaznuje z zaporom od 3 do 6 mesecev.

Budimpešta, 8. novembra. Danes opoludne je vsprejel baron Banffy deputacijo mesta Oseka, katera mu je izročila diplomu častnega meščana.

Budapešta, 9. nov. V zbornici poslanec je vprašal poslanec Pazmandy ministerskega predsednika, ali je glede potrditve Luegerja res ogerska vlada vmes posegala pri avstrijski vladi, in ako je to storila, kaj je s tem nameravala.

Monakovo, 8. novembra. Poslanska zbornica je vsprejela v današnji seji predlog centra glede ustanovitve državne zavarovalnice za pohlštvo z 79 proti 68 glasovom.

Rim, 8. novembra. Danes se je pričela sodnijska obravnava zoper anarhiste, ki so nasprotovali ministerskemu predsedniku Crispiju. Obravnava bode trajala več dni.

Pariz, 7. novembra. Vlada je sklenila, da bode otvorila delavsko borzo, ako jo bodo sami postavno upravljali in se ne bodo pečali s politiko.

Carigrad, 8. novembra. Bivši notranji minister Halif Rifaad-paša je imenovan velikim vezirjem.

Carigrad, 8. novembra. Mustafa-paša je napadel z večjim številom vojakov nad 3800 Armencev, ki so ubežali v vojašnico v Zeitumu. Pri ti priliki so jim pobrali vse orožje ter jih več pomorili.

Carigrad, 8. nov. Odslovljeni veliki vezir Kiamil-paša je določen za guvernerja v Aleppo. Ker so pa zdravniki izjavili, da ni sposoben za ta posel, je moralo potovanje v Aleppo izostati.

(Najnovejša poročila z volišča.) Ob sklepanju smo dobili sporočilo, da je naša stranka zmagala v občini Gorenja Vas pri Zatičini (1) v višnjegorski županiji (4), v kostelski občini (6) v St. Jurji pri Smarji (3).

Izvir: Giesshühl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varhi. Prospekti zastoj in franko.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistejšje lužne
KISELINE
proti katarom
sopilnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočane, katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.
Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taci slučajih posebno dobro obnese.
6 45 II.
Henrik Mattoni v Giesshühl Sauerbrunn.

Umrli so:

7. novembra. Ožbolt Toman, prodajalec žrebljev, 76 let, Franciščanske ulice 6, ostarelost.

V hiralnici:

7. novembra. Jakob Sodja, gostač, 16 let, jetika.

V otroški bolnišnici:

8. novembra. Karolina Skopin, sprevednikova hči, 2 leti, davica.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
8	9. zvečer	740.4	13.2	pr. m. zah.	oblačno	
9	7. zjutraj	739.9	12.0	sr. szah.	skoro oblč.	0 0
	2. popol.	738.2	14.4	pr. m. zah.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 13.2°, in za 7-8 nad normalom.

Eksekutivne dražbe.

Ivana Smuka iz Lahine posestvo (100 gl.) dne 20. nov. in 20. dec. v Črnomlju.

Antona Koželja iz Srednjega Lipoglava zemljišči (150 in 50 gl.).

Marije Kramaršič iz Žužemberka polovica zemljišča (495 gl.) in

Antona Tekavčiča iz Lazne zemljišča (1737, 60, 50 in 35 gl.) dne 13. decembra 1895 in 10. januarja 1896 v Žužemberku.

Ivana Kralja iz Kapiš posestvo (2957 gl.) dne 21. nov. in 21. dec. v Metliki.

Maruše Dolinar iz Brebovnice zemljišče (2053 gl.) terjatev 750 gl.) dne 12. decembra 1895 in 9. jan. 1896 v Škofji Loki.

Franca Jenkota iz Ladja posestvo (1861 gl.) dne 20. nov. in 21. dec. v Ljubljani.

Jakoba Levsteka z Gore nepremakljivo posestvo (1834 gl. 50 kr.), terjatev 650 gl., dne 22. nov. in 21. dec. v Ribnici.

Tomaža Koširja iz Ribičevega Laza nepremakljivo posestvo (769 gl.), terjatev 235 gl., dne 22. nov. in 23. dec. v Radovljici.

Franca Jereba iz Leskovca zemljišče (990 gl.) dne 12. decembra 1895 in 9. januarja 1896 v Škofji Loki.

Jožefa Hlebažne iz Dovjega posestvo (1945 gl.) terjatev 2250 gl., dne 21. nov. in 21. dec. na Kranjski Gori.

Franca Primca iz Velikih Podljuben posestvo (2290 gl.) dne 21. nov. in 20. dec. v Novem Mestu.

Antona Prim iz Zaboršta posestvo (terjatev 500 gl.) dne 21. nov. in 19. dec. v Zatičini.

Jožefa Peklija iz Podlokovce posestvo (1745 gl.), terjatev 400 gl., dne 16. nov. in 18. dec. v Ljubljani.

Martina Ruparja iz Zapotnice posestvo (2002 gl. 90 kr.) dne 21. nov. in 19. dec. v Škofji Loki.

Jož. Meterca iz Zabreznice zemljišče (terjatev 130 gl.) dne 22. nov. in 23. dec. (preložitev) v Radovljici.

Prodajam
800 hektolit. novega vina
Anton Gregorič, 650 10-1
posojilnični tajnik in posestnik v Ptui.

Kupiti želi
vinske sode
s sedlom ali brez sedla s 30—40 vedrov vsebine. — **Kdo? pove upravn**
ništvo. 648 4—4

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Fr. Petrič
v Ljubljani,
Špitalske ulice

priporoča veliko svojo zalogo vsakovrstnega

blaga za moške in ženske obleke

vzlasti domačega in trnškega sukna, razno volneno blago za ženska oblačila, rumenasto platno, ceir, tkanino, vsakovrstno hlače-vino, vso podlogo in potrebščine za krojače, dalje svilnate, piketaste, platnene in bombažaste

glavne in žepne rute.

Izborno, trpežno črno sukno za duhovniške obleke, talarje, haveloke itd.

Ostanki najraznovrstnejšega blaga so v veliki izbiri po zelo znižani ceni na razpolago.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode

v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzjevišča

priporoča se prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom v najnatančnejše izdelovanje

**monštrano, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.

iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

GABRIJEL OZELJ

tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih predmetov, kakor: garnitur, divanov, žimnatih in modrocev na peresih itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po najnižji ceni. — Ponudi se tudi v tapetiranje in dekoriranje dvoran in sob, ktere tudi špalira. Osobito se priporoča za delo na deželi.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar

v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13

priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in p. n. občinstvu v vsakovrstna stavbinska ključarska dela. Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča, ima v zalogi ključke iz aluminija. Posebej se se priporoča v izdelovanje cerkvenih spominkov in nagrobnih ograj. Zaloga in napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov. Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Franc Pavšner

krojač v Ljubljani nasproti gimnaziji

se priporoča prečast. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

in sl. občinstvu v naročila na izvrševanje civilne obleke po poljubnem kroju zagotavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno postrežbo in kar možno nizko ceno.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče, voščene zvitke in med priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu

OROSLAV DOLENEC

svečar in lektor, trgovina z medom in voskom v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.

Dobiva se tudi med v satovji, pitanec in medenina prav po nizki ceni. Zaloga in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca, medenega žganja, lastnega izdelka. Kupuje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek in suho satovje.

BRATA EBERL, črkoslikarja

tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov v Ljubljani za frančiškansko cerkvi.

Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice priporočata se preč. duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njuno stroko vtevaajoča se dela v mestu in na deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno po najnižji ceni. Prekupcem priporočata oljnat barve v ploščevinastih pušicah. Največja zaloga karbolineja, masčobe za konjska kopita in usnje.

Anton Belec-a

delalnik kleparskih, ključarskih in kovino-Specialist tiskarskih del Specialist

v št. Vidu nad Ljubljano

za krite zvonikov in raznih streh; za izdelovanje železnih vzdanih štedilnih ognjišč. Cerkevne svetilnice so na izbero v različnih velikostih in oblikah.

Friderik Pauer

pek

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50

priporoča slavnem. občinstvu vsakovrsten, trikrat na dan svež

kruh in razno pecivo.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v Rudeževi hiši pri

Jakobu Zalazniku

dobiva se vedno svež in ukusen

kruh, fino namizno in sladstičarsko pecivo

iz različne moke po nizki ceni. — Dobijo se vsak dan raznovrstni štrukli, domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. — Priporoča se za naročila ob priložnostih, svatovščinah, imendnih in raznih slovesnostih.

FR. TOMEČ

pozlatar v Ljubljani, Strelške ulice št. 14 se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izvršitev vseh pozlataarskih del in prenavljanja altarjev, tabernakeljev, križevih potov, podob svetnikov itd. zagotavljajoč zanesljivo delo in nizko ceno.

HENRIK ZADNIKAR

izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 17.

priporoča preč. duhovščini vzgledno svojo zalogo cerkvene posode, svečnikov, lestencev, svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih. Vseprejema tudi vsa naročila in poprave ter je izvrši po prav nizki ceni.

FRANC VELKAVERH

sedlar in jermenar v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 34

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini in osobito kmetijskim gospodarjem svoje vzgledno izvršene sedlarske in jermenarske proizvode in sicer: vsakovrstna sedla, konjsko opravo, biče itd. itd. Vseprejema tudi vsa naročila in poprave ter je izvrši po prav nizki ceni.

Franjo Toman

podobar in pozlatar, Križevniški trg 1, Ljubljana

se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki ceni in priznano natančno izvršitvi. V zalogi ima sv. razpela, okvire (Goldleiten), slike, cefe, kroglice za vrvi itd.

Karol Hinterlechner

čevljarski mojster v Ljubljani

Francovo nabrežje št. 23

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo mnogo let na istem mestu poslujočo čevljarsko obrtnijo zagotavljajoč pošteno, trajno delo in delu primerno ceno.

Drag. Matkovič

brivec in vljasuljar

v Ljubljani, Stolni trg št. 11

se priporoča v najtanjše izvrševanje vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt spadajočih del. Postrežba je uljudna in vsestranski pozorna.

Lorenc Blaznik

v Ljubljani, Stari trg št. 12

priporoča sl. občinstvu in prečastiti duhovščini svojo izborno

zaloga galanterijskega blaga

po najnižji ceni od 6 kr. in višje.

Zaloga in prodaja smodkov in raznega tobaka.

JERNEJ ČERMELJ

trgovina z južnim sadjem in zelenjavo v Ljubljani, Semenišče (za vodo)

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo bogato zalogo vsega v

gospodinjstvo spadajočega blaga

po najnižji ceni.

Dežnike

in

solnčnike

v

največji izbiri

priporoča

L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Alojzij Erjavce pr. Zor

čevljar — Ljubljana, čeljarske ulice 3

se priporoča prečastiti duhovščini in sl. občinstvu v naročevanje

raznovrstnega obutala

katero izvršuje od najpreprostejšega do najfinejšega, iz zanesljivega blaga

prav trpežno in cenó.

Franco Bončar

pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi v vsa v pleskarsko obrt spadajoča dela, osobito pri

novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

IVAN ŠTRUKELJ

slikar v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 7

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v vsa slikarska dela.

Bodisi dekorativna, cerkevna ali fina sobna slikarska naročila izvršuje najnatančneje. Na razpolago so krasni kolrirani vzorci od najpreprostejšega do najfinejšega. Osobito razna cerkevna dela izvršil je vže večkrat v popolno zadovoljnost naročnikov. Cene dokaj nizke.

Mej dobrimi stvarmi najboljša

je kemično čisti zdravilstveni

kranjski likör

iz planinskih zelišč

J. Klauerja v Ljubljani, pri voglu pr. Skofijo

Ta specialiteta prve vrste

glede dobrote in vplivanja na prebavne

organe se dobiva pri izdelovalcu in v

vseh boljših špicerijah in v kavarneh.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar v Ljubljani

Glediške ulice št. 8

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo

na svojo izborno urejeno podobarsko in

pozlatarsko delavnico v kateri izvršuje vsa

dela natančno in cenó. Obrisi na razpolago.

Filip Fajdiga

mizar in založnik

pohištva

v Ljubljani

Slonove ulice št. 50

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo

na izbornu zalogo

najraznovrstnejšega

pohištva

izdelanega natančno

iz dobro osušenega,

trpežnega, mehkega

ali trdega lesa.

Izvršuje tudi naročila

na vsakovrstno

hišno opravo

po nizki ceni.

lust rovani ceniki

so na razpolago.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj

za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča, vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.

Andreja Boucona

v Ljubljani,

Dunajska cesta 7. II. dvorišče

Stol
iz trdega lesa, poliran v orehovi barvi, velja samo
1 goldinar.

Fr. Breskvar pr. Šverljuga

knjigovez v Ljubljani

Stolni trg 6 (poleg Katoliške Bukvarne)

se priporoča prečast. duhovščini in slavn. občinstvu v vezavo vsakovrstnih knjig.

Vsprejme tudi knjigovozna galanterijska dela; vse po najnižji ceni.

IGNAC ČAMERNIK, kamnosek

v Ljubljani, Poljske ulice 49

priporoča preč. duhovščini zalogo raznovrstnih nagrobnih spomenikov, prevzema in izvršuje vsa cerkevna umetna in stavbena kamnoseška dela po najnižji ceni.

Lekarna Piccoli

„pri angelu“

v Ljubljani, Dunajska cesta

Zaloga

najboljših medikamentov.

XXXX solidno blago XXXX

Janeza Dogan-a

mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15
(v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do 40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene madrace 8 gld. 50 kr., pulte za masne knjige itd. Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami zastoj in franko. 91 (12-10)

XXXX Najnižje cene XXXX

Največja izbira Lepa oprava

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duhovščini in sl. občinstvu z mesta in na deželi javljam najuljudneje, da sem po potresu 15. aprila opustil prodajalnico v Gledališki ulici v Ljubljani, ter imam odslej glavno zalogo 336 52-26

najraznovrstnejših klobukov

cilindrov, čepic, slamnikov itd.

samo na Starem trgu (pod Tranžo) št. 1 poleg čevljarkega mosta

Priporočam se ob jednem v obilo nakupovanje zagotavljač dobro blago po nizki ceni.

Velepospotovanjem

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Stari trg. št. 1.

Želodčne kapljice.

Te kapljice so zelo propešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirjive in olajšujejo, ustavljajo krč in krepčajo želodec); rabijo pri nape-njanji in zapečenosti preobloženem želodcu jedili in pijačami itd.

Steklenica z rabilnim navódom velja 20 kr., tucat 2 gld., 3 tucate samo 4 gld. 80 kr.

Priporočajo jih

Lekarna Trnkóczy

449 61 zraven rotovža v Ljubljani.

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Razprodaja

vsled potresa!

Ker moram vsled katastrofe izprazniti svoja skladišča v **Frančiškanskih ulicah št. 12** in na **Sv. Jakoba trgu št. 9** in ne morem vkljub marljivemu povpraševanju najti primernega prostora in ker sem moral spraviti blago iz jednega že izpraznjenega skladišča v tako slabo kolarnico, da bi se v njej blago pri jesenskem vremenu gotovo poškodovalo, zato sem prisiljen, prodati nekaj svojega blaga

pod kupno ceno

in vabim p. n. občinstvo, da me počasti z obilnim obiskom, z zagotovilom, da se ne bo nihče kesal, ki bo uporabil to za nakup ugodno priliko, **ker ne bo nikdar več tako cenó kupil.** — Z odličnim spoštovanjem

M. Pakič,
trgovec z lesno robo, košarami, siti in rešeti,
žimo in morsko travo
v Ljubljani, šolski drevored. 415 12-11

P. n. Prav posebno si usojam opozarjati na

garantirano pristno žimo,

katero so predli moji delavci in jo nakupujem kot surovino v Bosni, na Oggerskem, Stajerskem in Kranjskem in jo potem dam presti, tedaj gotovo lahko najceneje oddajam; ravno tako tudi na

Crin d' Afrique (morsko travo),

za katero sem prevzel od **Exportation Usine à vapeur de Crin végétal d' Afrique v Algiru** samorazprodajo za Ljubljano in Kranjsko vsled pisma z dné 15. sept. 1894.

Ravno tako priporočam svojo veliko zalogo finih košar za trg in potovanje, žilnih tkanin, omrežij in pletenin za vrtno ograje, preprog iz lesa, torbilo za šolo in za dom, podnožnic iz slame in kokosa itd.

P. n. vnanjim naročnikom se pri meni kupljeni predmeti brez daljnih stroškov dostavljajo na kolodvor k dotičnemu vlaku.

Št. 1321 645 1-1

Razglas.

Mestno županstvo razpisuje s tem, na podlagi predloga ravnateljstva in upravnega odbora mestne hranilnice

službo hranilničnega uradnika.

Plača za sedaj se določi na 400 gld. — ter se bode po razmerju rastečega prometa povišala.

Varščine v visokosti letne plače je položiti ali v gotovini ali v takih vrednostnih papirjih, ki so dopuščeni za nalaganja sirotinskih glavnice ali v knjižicah kranjskih hranilnic.

Prosilec mora biti večš knjigovodstva ter slovenščine v besedi in pisavi popolnoma zmožen,

Prošnje so, previdene s kolekom 50 kr. vložiti do 30. nov. 1895.

Mestno županstvo Novomesto,
dné 18. oktobra 1895.

Župan:
Perko.

Pri podiranju deželne bolnice

so na prodaj:

različna okna in vrata, opeka in strešniki, kamenit tlak, strešno tramovje, ves material pri cerkvi in stolpu, altar itd.

Vpraša se pri

F. Supančiču

646 1-1 Rimska cesta 16.

Odlikovana zaradi njenih zdravilnih lastnostij in mnogovrstnih slučajev, v katerih izvrstno vpliva, s častno diplomom in zlato svetinjo na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genfu.

Tinktura za želodec

lekarnarja Piccolija v Ljubljani

je izborno sredstvo, katero krepča in zdravi želodec ter pospešuje prebavljanje in deluje, da se telo odpre.

To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj lekarnar Piccoli v Ljubljani proti povzetju.

Zaboj po 12 steklenic velja gld. 1.36, po 55 steklenic gld. 5.26 (zaboj tehta 5 kgr.). Poštino plača vselej naročnik. — Steklenica velja 10 kr. 617 50-47

C. kr. priv. zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ

v Trstu

(ustanovljena leta 1838)

vsprejema z najkulantnejšimi pogoji zavarovanja proti škodam, ki jih napravijo ogenj, strela in razpok, dalje proti škodam na odpadkih najemnine vsled požara in razpoka, potem zavarovanje proti nevarnostim pri prevažanju po vodi in po suhem, in zavarovanje za življenje v najrazličnejših kombinacijah, kakor: kapitalov in rent, plačilnih še pri življenju ali po smrti zavarovane, otroških dot itd.

Zastopstva c. kr. priv. Riunione Adriatica di Sicurtà sprejemajo tudi zavarovanja proti toči na račun

družbe za zavarovanje proti toči in za pozavarovanje „MERIDIONALE“ v Trstu.

c. kr. priv. „RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA“
na Dunaju

v lastni hiši družbe, I., Weihburggasse. 16 12-5

Zastopstva v vseh glavnih mestih in večjih krajih Avstro-Ogerske

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, na Mestnem trgu nasproti rotovžu

priporočajo največjo in najizbornejšo svojo zalogo najraznovrstnejših

švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur, stenskih in ur s stojalom, budilnikov, zlatnino in srebrnino ud. ud.

po zdatno znižani ceni.

Radi velike nesreče, katero je povzročil grozni potres, ni skoro nobene kupčije, torej je prav ugodna prilika za prav ceno nakupovanje.

V ceniku zaznamovane cene znižal sem za 10%.

V prav obilno nakupovanje se priporočam najuljudneje.

Ceniki se zastoj razpošiljajo.

Edina zaloga biciklov in raznih pri-strojev za vozarenje slovite tvrdke Iv. Puch v Građen. 285 33

A. Vidis krasno uro, katera točno in zanesljivo kaže?
B. Ah, res presenetljivo! Kje si jo neki kupil in koliko velja?
A. Pri znanem urarju Čudnu v Ljubljani za res čudovito ceno.
B. Takoj idiva, mislim si tudi jaz podobno uro.

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh v kurzem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien, I. Bezirk, Stefansplatz Nr. 11, Parterre.

„Plinove žarnice!“

(Gasglühlicht).

Usojam si p. n. odjemalcem uljudno naznaniti, da sem prevzel samoprodajo plinovih žarnic spedijske tvrdke „Loewinger in sohr. v Trstu.“ Prevzel pa sem ob enem tudi samoprodajo plin izvajajočih svetilk za plinove žarnice. — Ker se pri uporabi teh žarnic in svetilk prihrani mnogo plina in so vzlic tej prihranitvi plamena *dvakrat bolj žareča* nego ona Auerjevih žarnic, pa so tudi mnogo ceneje od Auerjevih, torej jih z lahko vestjo priporočam, ter se naidejam obilih naročil.

Velespoštovanjem

ANDR. DRUŠKOVIČ,
V Ljubljani — Mestni trg šte. 10.

649 1—1

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1'10 do 2'70
šest „ 6'25 „ 15'—
Srajce za dečke,
v 4 velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1'— do 1'40
šest „ 5'75 „ 7'75
Svitice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1'40
šest gld. 4'50 do gld. 7'50
Dvanaest ovratnikov
od gld. 1'80 do 2'20,
Dvanaest manšet
od gld. 3'50 do 4'60,
12 predlog
(Vorhemden)
od gld. 3'25 do 5'—

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 206 33

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 47

priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu novo
uvvedeno okusno in zdravo 395 26-23

gössko marčno pivo,

katere razpošilja tudi v sodčkih in steklenicah.

Restavracija je priznana izvrstna z veliko dvo-
rano za koncerte, družbe, društva itd., ter
lepim senonatiim vrtom.

Kegljiaše je na razpolago. Vhod tudi v Poljskih ulicah.

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje za l. 1895

osem cesar Frančišek-Jožefovih
ustanov po 25 gld.

za onemogle obrtnike vojvodine kranjske.

Prošnje naj se vpošljejo zbornici do 20. novembra t. l.
in priloži naj se jim od župniškega in občinskega urada po-
trjeno dokazilo, da je prositelj kak obrt samostojno (na svojo
roko) izvrševal, da zdaj zaradi onemoglosti ne more več delati
in da je ubog. 638 3—2

V Ljubljani, dné 2. novembra 1895.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Za jesenski in zimski čas.

Normalno perilo, sistem prof. Jäger.

Normalne srajce za gospode in dečke,
Spodnje srajce, telovniki, hlače, v poljubni
velikosti in razne kakovosti.

Obujki iz ovčje volne, pleteni.
Nogavice, patentovane, za gospé in otroke.
Spalne obleke, otročje.

Spodnja krila iz triko, kazana in pletena, v
raznih bojah.

Triko-telovniki, najboljše kakovosti.

Volnene obleke, kamaše, avbice za otroke.

Kravate, žepne robce, ovratnike, manšete
v največji izbiri.

Ovčje volno za pletiti.

Preveze (Echarps), svilnate in volnene

priporoča vse po najnižji ceni

velespoštovanjem 615 13—7

Karol Recknagel

v Ljubljani, mestni trg št. 24,
nasproti rotovžu.

XXXXX v kožuhovalni. XXXXX

Kovač

in izprašani živinozdravniški pomagač se
išče. Kovačija je pri okrajni cesti, kjer veliko voz-
nikov prehaja. Ako je isti več delati železna dre-
vesa za orati, ima lep zaslužek še posebej. — Pisma
pod: „T. L. 15“ na upravnishvo „Slovenia“. 644 3-2

Cepljene trte

na ameriške podlagi najboljših namiznih
vinskih vrst prodaja iz neokuženih lastnih nasadov

Emanuel Mayr

v Mariboru. 647 3—1

Cenilni listi se pošiljajo brezplačno.

3 zlate 15 srebrnih kolajni. 12 častnih in priznanih diplom.	250 3 Franc Iv. Kwizda.	Varstvena znamka.
Kwizdov		
korneuburški živinoredilni prašek,		
dijetično sredstvo za konje in ovčad.		
Z najugodnejšim uspehom rabi se že nad 40 let v vseh večjih hlevih proti pomanj- kanju slasti, slabemu prebavljenju, v zbolj- šanje ukusnejšega in izdatnejšega mleka.		
Škatlja velja 70 kr., pol škatlje 35 kr.		
Pazi naj se na varstveno znamko in zahteva le Kwizdov Korneuburški živinored. prašek.	Glavna zaloga Okrožna lekarna Korneuburg pri Dunaju.	Dobiva se v vseh lekarnah in droguerijskih prodajal- nicah avstro- ogerskih.
331 20—10 II.		

Važno za kmetijstvo, tehnike in industrijo.

Amerikanske patentovane jeklene verige

katere niso zvarjene
iz tovarne tvrdke

Goeppinger & Comp. v Beli peči
Gorenjske.
Unzerreissbar

Prednosti nasproti zvarjeni verigi: 1.) 2½ večja gotovost proti prelomu;
2.) prihranitev pri teži; 3.) brezpogojna varnost.
Izdelujejo se vsakovrstne verige za na noge in vodilne, adjustovane ve-
rige za krave, konje, pse, ojesa itd. itd. močne 1'8 do 6'5 mm.

Edina zaloga za Kranjsko pri

ERNESTU HAMMERSCHMIDT-u v Ljubljani

515 12-10

na Nemškem trgu.

Dunajska borza.

Dné 9. novembra.			Dné 8. novembra.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	98	gld. 40 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	147	gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	201	gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98	—	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159	—	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	—
Avstrijska zlata renta 4%	120	45	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199	—	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	—
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99	15	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	65	Salmove srečke, 40 gld.	69	50
Ogerska zlata renta 4%	118	40	Tisne srečke 4%, 100 gld.	141	50	St. Genois srečke, 40 gld.	71	50
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	97	50	Dunavske vravnave srečke 5%	130	—	Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	965	—	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	60	Ljubljanske srečke	23	—
Kreditne delnice, 160 gld.	361	—	Posojilo goriškega mesta	112	—	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	172	—
London vista	120	90	4% kranjsko deželno posojilo	99	25	Akcije Ferdinandove se. železn., 1000 gl. st. v. 3400	—	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	07½	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	10	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	512	—
90 mark	11	80	Prioritetne obveznice državne železnice	217	—	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	107	50
90 frankov (napoleonador)	9	60	„ „ južne železnice 3%	165	50	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—	—
Italijanski bankovci	44	70	„ „ južne železnice 5%	132	—	Montanska družba avstr. plan.	94	25
C. kr. cekini	5	71	„ „ dolenskih železnice 4%	99	50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	182	—
						Papirnih rubljev 100	129	62

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zguž. pri šrebanjih, pri izšrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.